

JESAJA

58-60

Ware gerechtigheid en de komst van de
Verlosser naar het nieuwe Sion

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/jesaja/58-60

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Wat de Bijbel leert over vasten	3 min	4
2	Wanneer vasten werkelijk gepast is	4 min	5
3	Vasten zonder bekering behaagt God niet	3 min	8
4	Uiterlijk vasten en innerlijke opstand	3 min	10
5	Het ware vasten: recht en mededogen	3 min	12
6	Herbouw van Gods geestelijke gemeente	5 min	14
7	De sabbat en leven tot Gods vreugde	4 min	17
8	Zonde als scheiding tussen mens en God	3 min	20
9	Leugens, corruptie en onrechtspraak	3 min	22
10	Joden en heidenen beiden onder de zonde	3 min	24
11	Voorrechten maken Joden niet beter	3 min	26
12	Romeinen 3 en totale verdorvenheid	3 min	27
13	Schuldbelijdenis in een verdorven stad	3 min	29
14	God treedt op als gewapende Verlosser	3 min	31

15	Christus en de geestelijke wapenrusting	5 min	33
16	Wereldwijde overwinning van de gemeente	4 min	35
17	Het oude en het nieuwe Sion	3 min	38
18	Gods licht trekt de heidenvolken aan	2 min	39
19	Het Nieuwe Jeruzalem: nu en toekomst	3 min	41
20	De gemeente als licht in de duisternis	2 min	42
21	Heidenen bouwen mee aan Gods stad	3 min	43
22	De gemeente als geestelijk heiligdom	3 min	45
23	Herstelde heerlijkheid en veilige muren	2 min	47
24	God Zelf als het eeuwige licht	2 min	48
25	Een rechtvaardig volk, door God geplant	2 min	49
	Om verder te lezen		50

1

Wat de Bijbel leert over vasten

We gaan nu naar Jesaja 58. De hoofdstukken 58 tot en met 66, de laatste negen hoofdstukken van het boek, vormen het laatste gedeelte. We hebben steeds gezegd dat het deel van Jesaja dat we het Boek van vertroosting noemen, de hoofdstukken 40 tot en met 66, uiteenvalt in drie gedeelten van gelijke lengte, elk negen hoofdstukken lang. We hebben de eerste twee daarvan behandeld. Het laatste gedeelte rest ons nog en begint bij hoofdstuk 58.

Dit hoofdstuk is vrij bekend als een hoofdstuk dat gewijd is aan het onderwerp vasten. De Bijbel geeft in het algemeen niet erg veel onderwijs over vasten. Vasten is je onthouden van voedsel. Wanneer christenen ontdekken dat er zoiets als vasten bestaat, doorzoeken ze de Schriften om inzicht te krijgen in waarom je vast, wanneer je vast en hoe je vast. En in wezen vinden ze niets. Er staat vrijwel helemaal geen onderwijs in de Schrift over het onderwerp vasten, behalve dat mensen het doen en dat christenen het doen.

In Handelingen 13 zien we dat de leiders van de gemeente aan het vasten waren en de Heere dienden voordat de apostelen Barnabas en Saulus werden uitgezonden. Toen sprak de Heilige Geest tot hen. Vasten is iets wat Paulus en Barnabas volgens mij deden voordat ze oudsten aanstelden. Jezus gaf aan dat Zijn discipelen inderdaad zouden vasten. Jezus heeft het nooit geboden; Hij ging ervan uit dat ze het zouden doen.

In Mattheüs 9 vroegen de discipelen van Johannes de Doper en van de Farizeeën aan Jezus:

De discipelen van Johannes vroegen Hem waarom zij en de Farizeeën vaak vastten, maar Jezus' discipelen niet.

De andere godsdienstige mensen hadden vastendagen. De Farizeeën vastten twee dagen per week en de discipelen van Jezus vastten niet. Daarom vroegen degenen die vastten aan Jezus:

Waarom vastten Zijn discipelen dan niet?

Jezus zei:

Zolang de Bruidegom bij de bruiloftsgasten was, was het voor hen niet de tijd om te vasten.

Met andere woorden, tijdens de feestelijkheden. Maar Hij zei:

Jezus zei tegen hen: De bruiloftsgasten kunnen toch niet treuren zolang de Bruidegom bij hen is? Maar de dagen zullen komen dat de Bruidegom van hen weggenomen zal zijn, en dan zullen zij vasten.

MATTHEÛS 9:15

Dit is natuurlijk niet hetzelfde als een gebod aan Zijn discipelen, maar het is wel een voorspelling. Hij zei dat Zijn discipelen inderdaad zouden vasten. In de Bergrede sprak Jezus achtereenvolgens over het geven van liefdegaven, het bidden en het vasten. Over dat laatste zei Hij in Mattheüs 6:16: „Wanneer u vast.” Let op: wanneer u vast.

Hij gebod hun niet te vasten. Hij ging ervan uit dat ze het zouden doen.

Vasten maakte zo algemeen deel uit van de vroomheid in het jodendom en in veel godsdiensten, dat het kennelijk ook hoorde bij wat Jezus van Zijn discipelen verwachtte. Hoe vaak? Dat wordt ons nooit verteld. Sommige christenen maken er een gewoonte van om één of twee keer per week te vasten. Sommigen doen het veel minder vaak, nog niet eens één keer per jaar. Sommige christenen hebben nog nooit gevast. De Bijbel zegt niet hoe vaak iemand zou moeten vasten.

2

Wanneer vasten werkelijk gepast is

Sommige mensen hebben gemerkt dat het nuttig is om volgens een vast schema te vasten. Ik niet. Toen ik jonger was en vasten voor het eerst in de Schrift ontdekte, besloot ik dat ik het mijn hele leven had verwaarloosd. Daarom besloot ik één dag per

week te vasten en vervolgens aan het einde van elke maand drie dagen. Dat leek me wel voldoende. Het was absoluut voldoende, maar het was niet voldoende in de zin dat het mijn geestelijke groei niet werkelijk bevorderde. Voor mij was het absoluut genoeg vasten.

Soms was het een geestelijk opbouwende ervaring. Op andere momenten was het alleen maar zwaar en moeizaam en leidde het me af van gebed en dat soort dingen. Soms kan vasten je gebed intensiveren; soms lijkt het je daarvan af te leiden. Ik besloot — en volgens mij had ik daarvoor gezag in het Nieuwe Testament, en trouwens ook in het Oude Testament — dat vasten niet iets is wat je inplant als een wettisch, gestructureerd onderdeel van je geestelijke leven. Je vast wanneer het gepast is om te vasten.

Jezus zei dat de vrienden van de bruidegom niet vasten zolang de bruidegom bij hen is. Eigenlijk zei Hij het zo:

De vrienden van de bruidegom treuren niet zolang de bruidegom bij hen is, maar als Hij bij hen wordt weggehaald, dan zullen ze vasten.

Jezus gebruikte de woorden ‘vasten’ en ‘rouwen’ als synoniemen.

In het Oude Testament werd vasten nooit geboden, behalve op één dag per jaar, op Grote Verzoendag. De Joden moesten eenmaal per jaar op Grote Verzoendag vasten. Ze voegden daar echter nog andere vastendagen aan toe. In de tijd van Zacharia hadden de Joden op grond van hun eigen traditie nog vier jaarlijkse vastendagen ingevoerd. Ze rouwden om zaken als de belegering van Jeruzalem, de val van de tempel en het doorbreken van de muren van Jeruzalem. De gedenkdagen van die gebeurtenissen waren voor de Joden in ballingschap jaarlijkse vastendagen geworden.

Vasten was iets wat je vaak deed wanneer je om een overledene rouwde. Maar volgens mij is vasten het meest organisch en het natuurlijkst wanneer je werkelijk geen zin hebt om te eten omdat je rouwt. In tijden van diepe emoties sloegen mensen maaltijden over en vastten ze. Misschien deden ze dat af en toe op een wettische manier, maar God eiste het niet. Het was iets wat je, zoals Jezus zei, doet wanneer er iets is om over te rouwen. Je rouwt niet wanneer er niets is om over te rouwen.

Christenen hebben veel om over te treuren. Jezus zei:

Zalig zijn zij die treuren, want zij zullen vertroost worden.

MATTHEÛS 5:4

We treuren over de toestand van de wereld. We treuren over onze eigen onvolmaaktheden en zonden. We treuren over mensen die we kennen en die verloren zijn. Daarom zijn er voor ons veel gelegenheden waarop vasten terecht is, waarop we ertoe gedreven worden te vasten en te bidden. In Mattheüs 17 zei Jezus, afhankelijk van welke handschriften je raadpleegt, toen Hij met de discipelen sprak en zij vroegen: waarom zij de demon niet hadden kunnen uitdrijven.

Jezus zei:

Maar dit soort gaat niet uit dan door bidden en vasten.

MATTHEÛS 17:21

Toegegeven, de woorden ‘en vasten’ ontbreken in sommige handschriften. Maar het punt is dat gebed en vasten vaak samengingen. Daniël bad en vastte in Daniël 10 en had kennelijk enige invloed op een geestelijke oorlog die gaande was en waarvan hij zich niet eens bewust was, als je Daniël 10 leest.

Wanneer vasten op de juiste manier met gebed verbonden is, lijkt het invloed te hebben als het de ware weerspiegeling is van een gebroken hart, van verdriet over iets wat niet is zoals het zou moeten zijn en waarvan je God smeekt het te veranderen. Daarom denk ik dat vasten iets geestelijks is wat je doet wanneer je je er geestelijk toe geleid voelt. Ik geloof in vasten, maar de Bijbel zegt niet dat we volgens een vast schema moeten vasten. Voor mensen die dat doen, wordt dat meestal wettisch. Ik ga niet zeggen dat iemand van jullie die dat misschien doet, wettisch is. Het is alleen zo dat sommige mensen er een wettische gewoonte van maken. Soms zullen ze merken dat het een geestelijk opbouwende ervaring is, en soms niet.

3

Vasten zonder bekering behaagt God niet

In hoofdstuk 58 lezen we dat de Joden vastten. Waarom ze vastten, wordt ons niet verteld. Misschien doelden ze op hun vasten op de Grote Verzoendag, Jom Kipoer, hoewel het ook om ander vasten kan zijn gegaan waarmee ze Gods gunst probeerden te verwerven. Het probleem was hetzelfde als in Jesaja 1. Net als de andere godsdienstige dingen die ze deden, behaagde dit God niet. In hoofdstuk 1 zei God:

dat hun reukwerk en offers Hem niet welgevallig waren, maar Hem tegenstonden.

Dit betekent niet dat God tegen offers was. Het betekent dat hun oppervlakkige godsdienstige gebruiken geen indruk op God maakten, omdat de handen van deze mensen vol bloed waren en ze onrechtvaardig waren in al hun relaties en handel en wandel. Ze wekten zelfs Zijn afschuw, omdat ze door die dingen te doen deden alsof ze goede mensen waren, terwijl ze geen goed leven leidden. De Bijbel zegt:

Het offer van goddelozen is voor de HEERE een gruwel, maar het gebed van oprechten is Hem welgevallig.

SPREUKEN 15:8

Jesaja wijst erop dat deze mensen vastten, maar geen enkele reactie van God bemerkten, en dat ze zich afvroegen waarom. Hij zei:

terwijl zij zeggen: Waarom vasten wij, als U het toch niet ziet, waarom kwellen wij onze ziel, als U het toch niet weet? Zie, op uw vastendag zoekt u uw eigen wens, en beult u al uw arbeiders af. Zie, u vast om te twisten en ruzie te maken en om goddeloos op de vuist te gaan. Vast niet zoals heden als u uw stem wilt laten horen in de hoogte.

JESAJA 58:3-4

enzovoort. Wat God feitelijk zegt, is:

Daar moet je mee ophouden.

Er is, naar ik aanneem, in de jaren zestig of zeventig een boek geschreven met de titel God's Chosen Fast. De titel was ontleend aan dit hoofdstuk, waar God in vers 6 zegt:

Is dit niet het vasten dat Ik verkies: dat u de boeien van de goddeloosheid losmaakt, dat u de banden van het juk ontbindt, dat u de onderdrukten vrij laat heengaan en dat u elk juk breekt?

JESAJA 58:6

Gods uitverkoren vasten. Dit boek bepleitte vasten, maar wees erop dat dit hoofdstuk zei dat je naast het vasten ook deze andere dingen moest doen. De meeste predikers die ik heb gehoord, hebben het lange tijd zo opgevat.

Maar toen ik Jesaja bestudeerde, begon ik me af te vragen of dat wel waar is, of Jesaja zegt dat je moet vasten maar dit met die bekering gepaard moet laten gaan. Zoals ik het lees, klinkt het alsof God zegt:

Ik heb je trouwens nooit gevraagd om te vasten. Ik heb je nooit gevraagd om niet te eten. Ik heb je gevraagd om het kwaad te mijden, om niet te zondigen.

Ik geloof dat Hij zegt dat het vasten waar God naar zoekt niet bestaat uit het zich onthouden van voedsel, maar uit het zich onthouden van slecht gedrag. En dat Hij hier helemaal niet noodzakelijkerwijs het zich onthouden van voedsel bepleit. Dat doen ze al. Ik geloof niet dat Hij zegt:

Naast het vasten van eten moet je ook het kwaad mijden.

Ik denk dat Hij dit zegt:

God heeft je nooit echt opgedragen om niet te eten, maar Hij heeft je wel opgedragen om het kwaad te mijden. Laten we dat soort vasten nu dus doen. Laten we stoppen met zondigen.

We lezen:

4

Uiterlijk vasten en innerlijke opstand

Roep luidkeels, houd u niet in, verhef uw stem als een bazuin, verkondig Mijn volk hun overtreding, en het huis van Jakob hun zonden.

JESAJA 58:1

Vervolgens zegt Hij:

Hoewel zij Mij dag aan dag zoeken en vreugde vinden in de kennis van Mijn wegen, als een volk dat gerechtigheid doet en het recht van zijn God niet verlaat, vragen zij Mij om rechtvaardige oordelen. Zij vinden er vreugde in om tot God te naderen,

JESAJA 58:2

Met „als een volk dat gerechtigheid doet” wordt bedoeld: alsof zij zo’n volk waren, terwijl zij Gods recht in werkelijkheid wel hadden verlaten.

terwijl zij zeggen: Waarom vasten wij, als U het toch niet ziet, waarom kwellen wij onze ziel, als U het toch niet weet? Zie, op uw vastendag zoekt u uw eigen wens, en beult u al uw arbeiders af.

JESAJA 58:3

In het Oude Testament is het kwellen van de ziel een synoniem voor vasten. Je vindt die uitdrukking op een aantal plaatsen in het Oude Testament. David spreekt in de Psalmen over het kwellen van zijn ziel. Dat verwijst naar vasten, en je kunt zien dat het hier ook parallel aan vasten wordt gebruikt.

Het antwoord wordt gegeven in vers 3:

terwijl zij zeggen: Waarom vasten wij, als U het toch niet ziet, waarom kwellen wij onze ziel, als U het toch niet weet? Zie, op uw vastendag zoekt u uw eigen wens, en beult u al uw arbeiders af. Zie, u vast om te twisten en ruzie te maken en om goddeloos op de vuist te gaan. Vast niet zoals heden als u uw stem wilt laten horen in de hoogte. Zou dit het vasten zijn dat Ik verkies: dat de mens zich een dag lang verootmoedigt, dat hij zijn hoofd buigt als een riet en zich neerlegt in rouwgewaad en as? Noemt u dat vasten en een dag die de HEERE welgevallig is?

JESAJA 58:3-5

Deze dingen — wat de gebruikte Engelse vertaling „je ziel kwellen” noemt en de HSV met „zich verootmoedigen” weergeeft, je hoofd buigen als een bieze en zak en as uitspreiden — waren de gebruikelijke uitingen van verdriet en bekering die met vasten gepaard gingen. En toch zijn ze uiterlijk. Het zijn allemaal uiterlijke handelingen. Ze hebben niet echt enig effect op het morele gedrag van iemand. Je kunt je hoofd buigen, je kunt in zak en as zitten, je kunt je van voedsel onthouden, terwijl je hart al die tijd nog steeds tegen God in opstand is. Hij zegt dat je tijdens het vasten nog steeds je dienaren onderdrukt. Je hebt niets aan je gedrag veranderd, behalve je eetgewoonten. Hij zegt dat God daarin niet geïnteresseerd is.

5

Het ware vasten: recht en mededogen

Hij zegt in vers 6:

Is dit niet het vasten dat Ik verkies: dat u de boeien van de goddeloosheid losmaakt, dat u de banden van het juk ontbindt, dat u de onderdrukten vrij laat heengaan en dat u elk juk breekt? Is het niet dit, dat u uw brood deelt met wie hongerlijdt, en de ellendige ontheemden een thuis biedt, dat, als u een naakte ziet, u hem kleedt, en dat u zich voor eigen vlees en bloed niet verbergt?

JESAJA 58:6-7

Dit is wat Hij zegt: Ik wil dat je dit doet in plaats van, of naast, je vasten. Je kunt vasten als je dat wilt, of niet. Waar God naar zoekt, is iets heel anders. Hij zoekt mededogen met de armen. Hij wil zien dat je je broeder behandelt alsof hij je broeder is. Als hij naakt is, kleed je hem. Als hij dakloos is, neem je hem in huis. Als hij honger heeft, geef je hem te eten. Het is beter je broeder te voeden dan jezelf van voedsel te onthouden. Er zijn dingen die je kunt doen die praktischer zijn dan vasten, die wenselijker zouden zijn en nuttiger voor je naaste.

Met „de boeien van de goddeloosheid losmaken” wordt misschien het beëindigen van onrechtvaardige slavernij bedoeld; ik weet niet zeker wat die uitdrukking precies betekent. Wat de afzonderlijke beelden ook betekenen, de strekking is dat je je broeder op een juiste manier hoort te behandelen en zijn vrijheid en welzijn hoort te bevorderen. Met andere woorden, waar God naar zoekt, is dat je gedrag tegenover je broeder liefdevol is. Het gedeelte over eten is niet zo'n belangrijke kwestie.

In vers 8 wordt een belofte gedaan:

Dan zal uw licht doorbreken als de dageraad, en uw herstel snel intreden. Uw gerechtigheid zal voor u uit gaan en de heerlijkheid van de HEERE zal uw achterhoede zijn.

JESAJA 58:8

— met andere woorden, wanneer je dit doet in plaats van wat je nu doet —

Dan zult u roepen en de HEERE zal antwoorden, dan zult u om hulp roepen en Hij zal zeggen: Zie, hier ben Ik. Als u het juk uit uw midden wegdoet, het uitsteken van de vinger en het uitspreken van ongerechtigheid;

JESAJA 58:9

— waarbij het juk de last van slavernij betekent. Misschien zegt Hij hun daadwerkelijk dat ze hun slaven moeten vrijlaten. Of in ieder geval moet het zware juk, de zware last waarover Hij in vers 6 spreekt, worden weggenomen. Doe dat weg. Stop daarmee.

„Het uitsteken van de vinger” betekent blijkbaar dat men mensen beschuldigt, misschien ten onrechte. „Het uitspreken van ongerechtigheid” zal waarschijnlijk op leugens en valse beschuldigingen doelen.

als u uw hart opent voor de hongerigen, en de verdrukte ziel verzadigt, dan zal uw licht in de duisternis opgaan, en uw donkerheid als de middag zijn. En de HEERE zal u voortdurend leiden, Hij zal uw ziel in dorre streken verzadigen, uw beenderen kracht geven; u zult zijn als een bevroede tuin, als een waterbron waarvan het water nooit ontbreekt. En wie uit u voortkomen, zullen de verwoeste plaatsen van weleer herbouwen; de fundamenten, van generatie op generatie verwoest, zult u herstellen. En u zult genoemd worden: hij die bressen dichtmaakt, hij die paden herstelt, opdat men er weer kan wonen.

JESAJA 58:10-12

6

Herbouw van Gods geestelijke gemeente

Dit is interessant, omdat het spreekt over het herbouwen van de verwoeste plaatsen, maar dit is ongetwijfeld geestelijk. Het kan zijn dat zij het letterlijk zouden opvatten. Want als dit een beeld geeft van de mensen aan het einde van de Babylonische ballingschap, die om bevrijding roepen, en zij bevrijd zullen worden wanneer ze zich werkelijk bekeren, dan zouden ze teruggaan naar Jeruzalem. Daar zouden ze de ruïnes van de oude stad zien en de oude verwoeste plaatsen herbouwen.

Maar in hoofdstuk 61, dat Jezus in verband bracht met Zijn eigen bediening — denk aan hoofdstuk 61, vers 1:

De Geest van de Heere HEERE is op Mij, omdat de HEERE Mij gezalfd heeft om een blijde boodschap te brengen aan de zachtmoedigen. Hij heeft Mij gezonden om te verbinden de gebrokenen van hart, om voor de gevangenen vrijlating uit te roepen en voor wie gebonden zaten, opening van de gevangenis;

JESAJA 61:1

enzovoort. Jezus zei dat dit voor hun oren vervuld was. In vers 4 van dat hoofdstuk zegt Hij:

Zij zullen verwoeste plaatsen van weleer herbouwen, de woeste plaatsen van vroeger weer oprichten, de verwoeste steden vernieuwen, die verwoest lagen, van generatie op generatie.

JESAJA 61:4

Het klinkt precies als hetzelfde wat daar wordt beloofd aan degenen die de bressen in de muren zouden herstellen, enzovoort.

Dit spreekt kennelijk over een geestelijk bouwwerk, en er is alle reden om het zo te begrijpen, want de historische terugkeer van de ballingen uit Babylon wordt behandeld als een voorafbeelding van het behoud voor ons in deze tijd. Natuurlijk is de bouw van de tempel en de bouw van de stad te vergelijken met de bouw van de gemeente. Paulus zei bijvoorbeeld toen hij naar Korinthe kwam:

Overeenkomstig de genade van God die mij gegeven is, heb ik als een wijs bouwmeester het fundament gelegd en een ander bouwt daarop. Ieder dient er echter op toe te zien hoe hij daarop bouwt.

1 KORINTHE 3:10

Een andere dienaar komt daarna en bouwt daarop voort. In Efeze, hoofdstuk 2, zei Paulus dat de gemeente gebouwd is op het fundament van apostelen en profeten, met Jezus Christus als de voornaamste hoeksteen. In Hem groeit het hele gebouw uit tot een heilige tempel in de Heere. Petrus zei in 1 Petrus 2:5 dat wij als levende stenen samengevoegd worden tot een geestelijk huis. Er zijn arbeiders aan dit bouwwerk, en dat zijn mensen als Paulus en Apollos en degenen die de gemeente bouwen. Ze gaan naar een stad, leggen een fundament, beginnen te bouwen en voegen stenen toe door zielen toe te voegen, levende stenen. En zo is de gemeente een gebouw waaraan nog gebouwd wordt. Zij zal op de juiste manier worden gebouwd, volgens de oude wijze, de aloude wegen, de oorspronkelijke manier waarop de apostelen haar bouwden, wanneer mensen op God afgestemd zijn. Niet alleen door te vasten, maar door hun gedrag te vernieuwen en zich tegenover andere mensen rechtvaardig en billijk te gedragen. Dat is waar God werkelijk naar zoekt. Bedenk dat Hij in Hosea 6:6 zegt:

Want Ik vind vreugde in goedertierenheid en niet in offer, in kennis van God meer dan in brandoffers!

HOSEA 6:6

God verlangt ernaar dat mensen barmhartigheid en medeleven tonen tegenover hun medemens, en niet zozeer dat ze dierenoffers brengen.

Nogmaals, overal in het Oude Testament waar de profeten hierover spreken, maken ze duidelijk dat God niet uit is op de dierenoffers, de wierook, het uiterlijke vertoon van aanbidding, het ritueel of het vasten. Hij zoekt veranderde harten en veranderd gedrag. Dat is wat Hij hier zegt. Degenen die veranderen, degenen die zich werkelijk naar Gods maatstaven richten, zullen door Hem gebruikt worden om de oude fundamenteën op te bouwen die afgebroken zijn.

In zekere zin heeft de gemeente sinds de tijd van de apostelen, vooral in de middeleeuwen, werkelijk het verval en de verwoesting meegemaakt van wat de apostelen hadden gebouwd. Veel van de apostolische gemeente hield bijna op te bestaan in de tijd van het pausdom en alles wat daarbij hoorde. Sindsdien is er enig herstel geweest, maar niet volledig. De oude plaatsen en de fundamenteën van vele generaties moeten nog altijd herbouwd worden. Er zijn nog steeds bressen in de muur

die hersteld moeten worden. God zegt dat jij daarvoor gebruikt zult worden, of in elk geval dat degenen die uit jou voortkomen dat zullen doen, als je vast van het kwaad in plaats van je alleen volgens een ritueel van voedsel te onthouden.

7

De sabbat en leven tot Gods vreugde

Indien u uw voet van de sabbat terughoudt, ermee ophoudt om op Mijn heilige dag te doen wat u zelf wilt; indien u de sabbat een verlustiging noemt, opdat de HEERE geheiligd wordt — die geëerd moet worden — indien u die eert door niet uw eigen wegen te volgen, niet uw eigen wensen zoekt of daarover een woord spreekt, dan zult u vreugde scheppen in de HEERE, Ik zal u doen rijden op de hoogten van de aarde en Ik zal u voeden met het erfelijk bezit van uw vader Jakob, want de mond van de HEERE heeft gesproken.

JESAJA 58:13-14

Let eens op hoe vaak het Hem erom gaat dat mensen doen waar ze zelf plezier in hebben. Eerder, in vers 3, wanneer Hij voor het eerst begint te zeggen wat er mis met hen is, zegt Hij aan het einde van dat vers:

terwijl zij zeggen: Waarom vasten wij, als U het toch niet ziet, waarom kwellen wij onze ziel, als U het toch niet weet? Zie, op uw vastendag zoekt u uw eigen wens, en beult u al uw arbeiders af. Zie, u vast om te twisten en ruzie te maken en om goddeloos op de vuist te gaan. Vast niet zoals heden als u uw stem wilt laten horen in de hoogte. Zou dit het vasten zijn dat Ik verkies: dat de mens zich een dag lang verootmoedigt, dat hij zijn hoofd buigt als een riet en zich neerlegt in rouwgewaad en as? Noemt u dat vasten en een dag die de HEERE welgevallig is?

JESAJA 58:3-5

Nu zegt Hij in vers 13 dat je je ervan moet onthouden op de sabbat te doen waar je zelf plezier in hebt. Aan het einde van vers 13 staat:

En je moet Hem eren door niet je eigen weg te gaan en niet je eigen plezier na te jagen.

Waar het allemaal om draait, is dit: wie probeer je met je leven te behagen? Leef je om God te behagen, of leef je om jezelf te behagen? Kennelijk beschouwt God het als vanzelfsprekend dat leven om jezelf te behagen niet juist is. Dat is de hele gedachte achter vasten: in zekere zin ontzeg je jezelf dan zogenaamd iets wat je plezier geeft. Maar op de dag dat je vast, leef je in andere opzichten nog steeds voor je eigen plezier.

De sabbat was apart gezet zodat mensen hun aandacht aan God zouden wijden en die zouden afwenden van hun eigen plezier. Natuurlijk was de sabbat in het Oude Testament maar één dag waarop ze dat moesten doen. In het Nieuwe Testament is elke dag als de sabbat. Elke dag is een heilige dag. Zoals Paulus in Romeinen veertien, vers vijf, zei:

De een acht de ene dag boven de andere dag, maar de ander acht al de dagen gelijk. Laat ieder in zijn eigen geest ten volle overtuigd zijn.

ROMEINEN 14:5

En hij zegt:

Laat iedereen daar voor zichzelf volledig van overtuigd zijn.

Romeinen veertien, vers vijf.

Wanneer iemand elke dag gelijk acht, betekent dit dat hij elke dag min of meer als een sabbat beschouwt, als de heilige dag van de Heere. Het is een dag waarop ik niet mijn eigen plezier zoek; ik zoek wat God behaagt. Het gaat erom God te behagen, niet jezelf. De sabbat was één afzonderlijke dag die ze daarvoor apart zetten. Ik neem aan dat het vóór de tijd waarin de Heilige Geest aan hen gegeven werd, te veel gevraagd was om dit elke dag te doen. Maar nu wij de Heilige Geest wel hebben, worden wij natuurlijk in staat gesteld om in ons leven eenvoudig te zoeken wat God behaagt en ons streven naar ons eigen plezier opzij te zetten.

8

Zonde als scheiding tussen mens en God

Nu hoofdstuk 59:

Zie, de hand van de HEERE is niet te kort dat ze niet zou kunnen verlossen, en Zijn oor is niet toegestopt dat het niet zou kunnen horen.

JESAJA 59:1

Dit volgt vanzelf op de vorige vraag: hoe komt het dat wij vasten en God ons niet hoort? God redt ons niet. God reageert niet. Welnu, het probleem ligt hier niet echt aan Gods kant. God is niet slechthorend. Zijn hand is niet verschrompeld. Hij is niet buiten staat om die uit te strekken en je te helpen.

Het probleem is:

Maar uw ongerechtigheden maken scheiding tussen u en uw God, uw zonden doen Zijn aangezicht voor u verborgen zijn, zodat Hij u niet hoort.

JESAJA 59:2

Het is niet zo dat Hij niet kan horen. Hij wil niet horen, omdat je door je gedrag een barrière hebt opgeworpen tussen Hem en jou.

Want uw handen zijn met bloed besmet, en uw vingers met ongerechtigheid. Uw lippen spreken leugen, uw tong brengt onrecht tot uiting.

JESAJA 59:3

Dat was al lang geleden, in hoofdstuk 1, een verwijt. Toen zei Hij:

dat zij geen nutteloze offers meer moesten brengen en hun met bloed bevlekte handen niet in gebed tot Hem moesten opheffen.

Hij zegt in vers 15 van hoofdstuk 1:

En wanneer u uw handen uitspreidt, verberg Ik Mijn ogen voor u; ook wanneer u uw gebed vermeerdert, luister Ik niet: uw handen zitten vol bloed.

JESAJA 1:15

Dit betekent bloedvergieten. Dat betekent dat er in Jeruzalem moord plaatsvond. Waarschijnlijk ging het niet alleen om criminele moord, gepleegd door misdadigers op straat. Het ging waarschijnlijk meer om geïstitutionaliseerde moord, een beetje zoals abortus in onze samenleving. Het is geïstitutionaliseerde moord. Het is niet een of andere misdadiger die in een donker steegje op de loer ligt om een slachtoffer te grijpen. Het lijkt er meer op dat je bij een keurige arts kunt binnenlopen en je baby kunt laten vermoorden.

Maar ik weet niet zeker welke vorm dit in hun tijd aannam. Waarschijnlijk ging het niet om abortus. Het kan heel goed zijn dat de machthebbers het soort dingen deden dat koning Achab en Izebel deden. Toen zij de wijngaard van een buurman, Naboth, wilden hebben en hij die niet wilde afstaan, liet Izebel de man doden door valse getuigen. Die zeiden dat hij een bedrieger was en dat hij God had gelasterd. Dus werd hij gestenigd en namen zij zijn bezit in beslag.

Mensen met macht vertrappen vaak degenen die machteloos zijn en nemen hun af wat zij bezitten. Soms gaat dat ten koste van het leven van de mensen die vertrapt worden. En laten we eerlijk zijn: tirannen hechten weinig waarde aan een mensenleven. Mensen als Hitler, Stalin, Mao Zedong en Pol Pot hebben dat laten zien. Zij doodden miljoenen mensen en sliepen 's nachts waarschijnlijk uitstekend. Als mensen tirannen zijn, lopen ze vaak zonder meer over anderen heen, doden hen en voelen daar niets bij.

Blijkbaar gebeurde dat op de een of andere manier in Jeruzalem. Het was niet zo dat er oorlog woedde in de straten en mensen op die manier werden afgeslacht. Het ging om een andere vorm van geïstitutionaliseerd onrecht waardoor onschuldige mensen

stierven. God zag hun bloed aan de handen van de onderdrukkers.

9

Leugens, corruptie en onrechtspraak

Dat deze lippen leugens spreken, heeft heel mogelijk betrekking op leugens voor de rechtbank, op een vals getuigenis tegen mensen van wie zij misbruik maakten. Dit kwam heel vaak voor. Het gebod:

U zult de Naam van de HEERE, uw God, niet ijdel gebruiken, want de HEERE zal niet voor onschuldig houden wie Zijn Naam ijdel gebruikt.

EXODUS 20:7

had zijn eerste toepassing waarschijnlijk op het zweren voor de rechtbank. Zweer je in de Naam van de Heere dat iets waar is? Als je liegt, gebruik je die Naam ijdel.

Naar alle waarschijnlijkheid beseftte God dat de rechtbanken de plaatsen waren waar gewetenloze mensen leerden het systeem te manipuleren. Op manieren die wettig leken, kregen zij wat zij wilden van hulpeloze slachtoffers die te arm waren om het systeem te manipuleren. Zij konden valse getuigen inhuren. Jezus werd veroordeeld toen het Sanhedrin valse getuigen liet optreden. Het Sanhedrin huurde valse getuigen

in om tegen Stefanus te spreken. Zowel Jezus als Stefanus werden als gevolg daarvan gedood. Het is niet waarschijnlijk dat zij de enigen waren die Jeruzalem dit ooit heeft aangedaan.

Er is niemand die bijeen roept in gerechtigheid er is niemand die in trouw een rechtszaak voert. Zij vertrouwen op holle woorden en spreken valse dingen. Zij zijn zwanger van onheil, zij baren ongerechtigheid. Zij broeden eieren van een gifslang uit en zij weven spinnenwebben. Wie van hun eieren eet, sterft; is er een kapotgedrukt, dan perst er zich een adder uit. Hun webben zijn niet geschikt voor kleding, en zij zullen zich niet kunnen bedekken met hun maaksels. Hun maaksels zijn maaksels van ongerechtigheid; gewelddadig werk is in hun handen.

JESAJA 59:4-6

Dit leggen van adderseieren en weven van een spinnenweb heeft duidelijk te maken met adders en spinnen, die allebei giftig zijn. Maar eieren leggen en een web weven zijn dingen die uit het schepsel zelf voortkomen. Met andere woorden, ze zijn de vrucht van zijn arbeid. Ze zijn wat het voortbrengt. Een adder brengt eieren voort, en meer adders. Uit zijn eigen lichaam brengt een spin een web voort.

Naar alle waarschijnlijkheid wordt het web hier niet gezien als iets waarmee mensen gevangen worden, hoewel webben daar hoofdzakelijk voor dienen. Maar sommige webben, spinrag bijvoorbeeld, lijken bijna op gaas of stof. Er staat dat deze mensen zich niet zullen kunnen bedekken met de webben die zij weven. In beide gevallen zijn de eieren die zij uitbroeden en de webben die zij weven hun werken. Dat wordt duidelijk gemaakt aan het einde van vers 6:

Ze zullen zich niet met hun werken kunnen bedekken. Hun werken zijn onrechtvaardig. Ze hebben geweld gepleegd.

Wat hun leven voortbrengt, zijn slechte werken. Net zoals een adder eieren voortbrengt waaruit nog meer dodelijke slangen komen, weeft een spin een web. Je zou kunnen denken dat je jezelf met een web kunt bedekken en je naaktheid kunt

verbergen, maar dat kan niet. Hij zegt dat hun werken hen niet zullen kunnen bedekken. Hun uiterlijke werken zullen niet verbergen wat ze innerlijk zijn, en hun werken zijn hoe dan ook slecht.

10

Joden en heidenen beiden onder de zonde

De verzen 7 en 8 worden zelfs door Paulus aangehaald:

Hun voeten snellen naar het kwaad, zij haasten zich om onschuldig bloed te vergieten. Hun gedachten zijn zondige gedachten, verwoesting en ondergang zijn op hun gebaande wegen. De weg van de vrede kennen zij niet, er is geen recht in hun sporen. Zij gaan kromme paden; ieder die ze betreedt, kent de vrede niet.

JESAJA 59:7-8

In Romeinen 3 probeert Paulus vast te stellen dat Joden en heidenen ongeveer hetzelfde zijn. Hij schrijft om de Joden ervan te overtuigen dat zij niet boven de heidenen staan, alleen maar omdat zij in het verleden Gods uitverkoren volk zijn geweest en het voorrecht hebben gehad dat hun de wet werd gegeven. De Joden dachten dat het feit dat zij besneden waren en de wet hadden, bewees dat zij Gods gunstelingen waren. God had hen in het Oude Testament inderdaad begunstigd door hun voorrechten te geven die de heidenen niet hadden: het voorrecht Hem en Zijn wegen te kennen. Het probleem is dat zij die kennis nooit hebben gebruikt om hun leven met Zijn wegen in overeenstemming te brengen, en dat zij Zijn wetten hebben overtreden. Het feit dat zij deze voorrechten hadden, maakte hen dus in werkelijkheid geen betere mensen. Paulus wijst er in Romeinen 2 op dat niet degenen die de wet horen gerechtvaardigd worden, maar dat degenen die de wet doen voor God gerechtvaardigd worden. Met andere woorden: jullie zouden betere mensen zijn als jullie deden wat God jullie opdroeg. Alleen het bezit van de wet maakt jullie geen betere mensen. Maar de Joden dachten dat zij beter waren dan de heidenen omdat zij

Gods wetten hadden. De heidenen waren een minderwaardig soort mensen zonder de wet. Daarom voelden de Joden zich verheven boven hen en dachten zij vaak dat zij bij God al een streepje voor hadden dat de heidenen niet hadden.

Dit is waar Paulus zich in ten minste de eerste drie of vier hoofdstukken van Romeinen mee bezighoudt. Hij richt zich tegen dat Joodse vooroordeel, dat valse zelfvertrouwen van de Joden. Het is interessant hoe hij in Romeinen 3 zijn gedachtegang ontwikkelt wanneer hij hierop wijst. Veel mensen zien die over het hoofd en denken dat hij een ander punt maakt. Calvinisten gebruiken deze passage omdat zij denken dat Paulus de leer van de totale verdorvenheid probeert vast te stellen. Dat doet hij niet. Hij probeert de leer vast te stellen dat Joden en heidenen hetzelfde zijn wat hun verdorvenheid betreft en wat hun behoefte aan genade betreft.

In hoofdstuk 3, vers 1, zegt hij:

Wat heeft de Jood dan voor op anderen? Of wat is het voordeel van het besneden zijn?

ROMEINEN 3:1

Hij antwoordt:

Veel, in alle opzichten. Want in de eerste plaats zijn hun de woorden van God toevertrouwd.

ROMEINEN 3:2

De Schriften zijn aan hen gegeven. Dat is een voordeel. Welk voordeel hadden zij? Zij hadden een groot voordeel. Het voornaamste voordeel was dat God Zichzelf aan hen openbaarde en hun Zijn wetten en Zijn Schriften gaf. Dat is een groot voordeel.

11

Voorrechten maken Joden niet beter

Maar in vers 9 staat:

Wat dan wel? Zijn wij voortreffelijker? Beslist niet! Wij hebben immers zojuist én Joden én Grieken beschuldigd dat zij allen onder de zonde zijn,

ROMEINEN 3:9

Met 'wij' bedoelt hij: wij Joden. Met 'Grieken' bedoelt hij de heidenen. Paulus is een Jood en hij zegt:

Zijn wij soms beter dan zij?

Dat wil zeggen: welk voordeel hebben de Joden? Een groot voordeel. Maar zijn wij dan beter dan de heidenen? Helemaal niet. Wij hebben voordelen gehad, maar die hebben ons geen betere mensen gemaakt. Wij zijn niet beter dan zij. Na dit 'zoals geschreven staat' volgen ongeveer negen verzen die bestaan uit citaten uit vijf verschillende passages in het Oude Testament. Een daarvan is Jesaja 59, de verzen 7 en 8. De andere komen allemaal uit de Psalmen. Het is een hele reeks veroordelingen van de zondigheid van bepaalde mensen. Wanneer Paulus klaar is met het samenvoegen van deze collage van teksten, zegt hij in vers 19:

Wij weten nu dat alles wat de wet zegt, zij dat spreekt tot hen die onder de wet zijn, opdat elke mond gestopt wordt en de hele wereld doemwaardig wordt voor God.

ROMEINEN 3:19

Daarmee bedoelt hij de verzen die hij zojuist heeft aangehaald; met de wet verwijst hij naar het Oude Testament.

Dat wil zeggen: tot de Joden.

Wat hij zegt, is dat je bij het lezen van deze beschrijving van goddeloosheid in deze passages misschien zegt: ‘Ja, dat beschrijft die heidenen beslist.’ Maar hij zegt: ‘Nee, dit is niet aan de heidenen geschreven. Dit is aan de Joden geschreven.’ Alles wat de wet te zeggen heeft, is aan de Joden geschreven, aan degenen die onder de wet zijn.

Paulus zegt dat deze Schriftgedeelten, die mensen beschrijven die ongeveer zo goddeloos zijn als maar mogelijk is, geen heidenen beschrijven. Dit zijn beschrijvingen van Joodse mensen. Paulus zegt beslist niet dat alle Joden zo zijn, maar hij zegt wel dat Joods-zijn niet voorkomt dat mensen zo worden. Mensen kunnen net zo slecht zijn, ook al zijn zij Joods. Hij bewijst dat doordat David en Jesaja hun eigen landgenoten zo beschreven. In Jesaja 59, de verzen 7 en 8, beschrijft Jesaja geen heidenen. Hij beschrijft de inwoners van Jeruzalem.

Door zulke verzen aan te halen, wijst Paulus erop dat als jij als Jood denkt dat je beter bent dan de heidenen, alleen maar omdat je Joods bent, je maar eens goed naar je eigen Schriften moet kijken. Je eigen Schriften beschrijven deze goddeloze mensen, en het zijn geen heidenen. Het zijn Joden. Hoewel dus niet alle Joden goddeloos zijn, geldt niet dat alle Joden níét goddeloos zijn. Veel Joden zijn net zo goddeloos als heidenen. Het punt dat hij maakt, is dat Joden en heidenen in werkelijkheid ongeveer hetzelfde zijn. Dat is zijn punt. En zo beschrijft hij deze toestand.

12

Romeinen 3 en totale verdorvenheid

Sommige mensen, vooral calvinisten, willen dat dit een beschrijving van alle mensen is. Calvinisten halen die verzen in Romeinen 3 aan en zeggen: „Kijk hier eens naar. Paulus zegt:

Allen zijn zij afgedwaald, samen zijn zij nutteloos geworden. Er is niemand die goeddoet, er is er zelfs niet één.

ROMEINEN 3:12

Dat is een citaat uit Psalm 14.

Er is niemand die God zoekt.

PSALMEN 14:2-3

Alles aan hen is verdorven.” En zij zeggen: „Dit is de totale verdorvenheid van de mens. Paulus stelt vast dat iedereen totaal verdorven is.”

Dat is niet precies wat hij doet. Hij heeft het niet over ieder afzonderlijk mens. Hij zegt dat zowel Joden als heidenen in deze categorie kunnen vallen. Hij geeft voorbeelden van plaatsen waar over Joden wordt gezegd dat ze in die categorie vallen, maar niet over alle Joden. Jesaja was niet zo. David was niet zo. Zij beschrijven en beklagen het feit dat zoveel van hun volksgenoten zo waren.

De Schriften die Paulus aanhaalt, stellen niet vast dat alle mensen moordenaars zijn. Dat zijn niet alle mensen. Ze stellen evenmin vast dat er werkelijk niemand is die God zoekt, want sommige mensen doen dat wel. David deed dat, en hij was degene die zei:

Er is niemand die God zoekt.

PSALMEN 14:2-3

David zocht God, en in dezelfde psalm waarin hij zei:

Er is niemand die God zoekt.

PSALMEN 14:2-3

—dat is Psalm 14—zegt hij enkele verzen later:

Er is niemand die God zoekt.

PSALMEN 14:2-3

Met andere woorden, hij doet een algemene uitspraak over Israël in zijn tijd. Het lijkt alsof niemand God zoekt, maar er zijn er wel een paar. Er zijn mensen die het geslacht van de rechtvaardigen vormen. God is met hen. Met andere woorden, David en Jesaja proberen geen van beiden een universele uitspraak te doen over alle onwedergeboren

mensen, zodat de calvinisten een mooie leer van totale verdorvenheid hebben. Wat ze proberen te zeggen, is dat zonde geen raciale grenzen kent. Zonde bestaat onder heidenen en zonde bestaat onder Joden. Hoewel Joden de wet hebben, kunnen ze, als ze die niet houden, net zo slecht zijn als de heidenen. Ze moeten niet denken dat ze op grond van hun afkomst beter zijn.

Ze kunnen beter zijn als ze werkelijk rechtvaardiger leven dan iemand anders. Ze zouden terecht kunnen denken: „God is meer ingenomen met mij, omdat ik rechtvaardiger leef dan iemand anders.” Maar ze kunnen niet zeggen: „God is meer ingenomen met mij, omdat ik een Jood ben.” God houdt niet meer van verdorven Joden dan van verdorven heidenen. Hij houdt niet van verdorven mensen, en Joden zijn ook mensen.

13

Schuldbelijdenis in een verdorven stad

Nu Jesaja 59:8-9:

De weg van de vrede kennen zij niet, er is geen recht in hun sporen. Zij gaan kromme paden; ieder die ze betreedt, kent de vrede niet. Daarom is het recht ver van ons en bereikt de gerechtigheid ons niet. Wij zien uit naar licht, maar zie, er is duisternis; naar stralend licht, maar wij wandelen in donkerheid.

JESAJA 59:8-9

We zijn een beetje bipolair. Soms zijn we zeurderig en neerslachtig. Andere keren zijn we agressief en gemeen. We bidden vrijmoedig en ballen onze vuist tegen God om eisen te stellen. Op andere momenten vernederen we onszelf, kreunen en huilen we en roepen we het uit tot God, maar ons leven is niet anders. Daarom doet God niets.

Wij grommen allen als beren, en wij kirren voortdurend als duiven. Wij zien uit naar recht, maar het is er niet; naar heil, maar dat is ver van ons. Want onze overtredingen zijn talrijk voor U en onze zonden getuigen tegen ons. Want onze overtredingen zijn bij ons, onze ongerechtigheden, wij kennen ze:

JESAJA 59:11-12

Jesaja belijdt de zonde van zijn volk. Hij is hier duidelijk aan het bidden en zegt: „We weten dat we zondaars zijn. We zijn overtreders.” Hij legt een belijdenis af en legt daarmee hopelijk woorden in de mond van het overblijfsel. Hij brengt onder woorden wat er leeft in het hart van degenen die zich tot God keren.

het overtreden en het liegen tegen de HEERE en het zich afkeren bij onze God vandaan, het spreken van onderdrukking en afvalligheid, het zwanger zijn en melding maken van leugenachtige woorden vanuit het hart. Daarom is het recht teruggeweken, en de gerechtigheid blijft van verre staan. Want de waarheid struikelt op de straat, en wat recht is, kan niet binnenkomen. Ja, de waarheid ontbreekt, en wie zich afkeert van het kwade, wordt beroofd. En de HEERE zag het, en het was kwalijk in Zijn ogen dat er geen recht was.

JESAJA 59:13-15

Waarheid, gerechtigheid en billijkheid worden voorgesteld als personen die naar de stad proberen te komen. Wanneer ze bij de stad aankomen, worden ze neergeschoten. Ze vallen op straat. Ze overwinnen niet. Het recht zegeviert niet. Wie zich afkeert van

het kwaad, zo staat er, maakt zichzelf tot een prooi. Dat wil zeggen: als je je van het kwaad afkeert, zul je door mensen vervolgd worden. Je moet slecht zijn om op goede voet te staan met de bevolking. Als je je van het kwaad afkeert, maak je jezelf tot doelwit van vervolging.

Toen zag de Heer het.

Dit was geen goede situatie.

14

God treedt op als gewapende Verlosser

Omdat Hij zag dat er niemand was, ontzette Hij Zich, want er was geen voorbidder. Daarom bracht Zijn arm Hem heil, en Zijn gerechtigheid, die ondersteunde Hem. Want Hij trok de gerechtigheid aan als een harnas en zette de helm van het heil op Zijn hoofd. Het gewaad van de wraak trok Hij aan als kleding en Hij hulde zich in de na-ijver als mantel. Naar de daden, daarnaar zal Hij vergelden, grimmigheid aan Zijn tegenstanders, vergelding aan Zijn vijanden. Aan de kustlanden zal Hij vergelden wat zij verdienen. Dan zullen zij de Naam van de HEERE vrezen vanwaar de zon ondergaat, en Zijn heerlijkheid van waar de zon opkomt. Als de vijand zal komen als een rivier, zal de Geest van de HEERE de banier tegen hem oprichten.

JESAJA 59:16-19

wat natuurlijk het oosten betekent.

En naar Sion zal een Verlosser komen voor wie zich in Jakob van overtreding bekeren, spreekt de HEERE.

JESAJA 59:20

Paulus citeert vers 20 in Romeinen 11:26. Hij citeert het als uitleg, of als ondersteuning van zijn uitleg, dat God inderdaad door Christus is teruggekeerd naar het ware Sion. Het staat aan het einde van zijn uitspraak dat er voor een deel verharding, of voor een deel blindheid, over Israël is gekomen totdat de volheid van de heidenen binnengaat:

En zo zal heel Israël zalig worden, zoals geschreven staat: De Verlosser zal uit Sion komen en zal de goddeloosheden afwenden van Jakob.

ROMEINEN 11:26

Dan citeert hij dit vers.

Dat is wat hij zegt. Dit vers voorspelt dat de Verlosser naar Sion zal komen, en 'wie zich in Jakob van overtreding bekeren' is Israël. Paulus ziet dit als een uitspraak over behoud in Christus voor Sion, voor Israël. Maar hij heeft heel duidelijk gemaakt dat we, wanneer we over Israël spreken, spreken over de volheid van de heidenen, samen met het overblijfsel van Israël.

Hij zei dat er verharding over een deel van Israël is gekomen, maar niet over het andere deel. Er is een overblijfsel dat niet verhard is. Er zijn takken die nog steeds aan de olijfboom vastzitten en niet vanwege hun ongeloof zijn afgebroken, zegt Paulus. Er is een overblijfsel van Israël dat in Christus gelooft, en vervolgens worden daar heidenen aan toegevoegd die in Christus geloven. Op deze manier redt God heel het ware Israël. Het ware Israël bestaat uit de Joden die geloven en de heidenen die geloven. Paulus citeert dit vers als iets wat daarmee te maken heeft. De verzen die er in Jesaja aan voorafgaan, spreken erover dat God de toestand van het volk Israël zag, dat daar geen recht en geen gerechtigheid was, en dat dit Hem dwarszat. Hij beseftte dat niemand dit zou herstellen als Hij het niet deed. Niemand behalve Hij kon dit herstellen. Daarom bewapende Hij Zich om ten strijde te trekken tegen Zijn tegenstanders. Het is interessant dat Hij gerechtigheid aantrok als een borstpantser en een helm van behoud op Zijn hoofd zette.

15

Christus en de geestelijke wapenrusting

Paulus noemt die twee uitrustingsstukken wanneer hij in Efeze 6 spreekt over het aantrekken van de volledige wapenrusting van God. Paulus noemt in feite vijf onderdelen van de wapenrusting, maar de helm en het borstpantser zijn precies de onderdelen die hier worden genoemd. Paulus is dus duidelijk tot op zekere hoogte door deze passage beïnvloed. Hij gaat verder dan deze passage door andere delen van de wapenrusting toe te voegen, maar Efeze 6, vers 13, zegt:

Neem daarom de hele wapenrusting van God aan, opdat u weerstand kunt bieden op de dag van het kwaad, en na alles gedaan te hebben, stand kunt houden.

EFEZE 6:13

In de daaropvolgende verzen noemt Paulus ook het omgorden met de waarheid, het borstpantser van de gerechtigheid en het schoeien van de voeten met de bereidheid van het Evangelie van de vrede. Dat laatste is een verwijzing naar Jesaja 52:7.

Neem bovenal het schild van het geloof op, waarmee u alle vurige pijlen van de boze zult kunnen uitblussen. En neem de helm van de zaligheid en het zwaard van de Geest, dat is Gods Woord, terwijl u bij elke gelegenheid met alle gebed en smeking bidt in de Geest en daarin waakzaam bent met alle volharding en smeking voor alle heiligen.

EFEZE 6:16-18

Dit is de uitrusting voor de geestelijke strijd. Hij noemt een helm en een borstpantser en drie andere onderdelen van de wapenrusting, plus een zwaard. Maar het is duidelijk dat de helm en het borstpantser de onderdelen zijn die God Zelf draagt. In Jesaja is het God Die gerechtigheid als een borstpantser aantrok, of waarschijnlijker

Christus. Zie je, de wapenrusting aantrekken is Christus aantrekken, want volgens Jesaja is Hij Degene Die de wapenrusting draagt. Hij draagt de wapenrusting, en wij dragen die wanneer wij Hem dragen.

Als je naar Romeinen hoofdstuk 13, vers 12 kijkt, zei Paulus:

De nacht is ver gevorderd en de dag is nabijgekomen. Laten wij dus de werken van de duisternis afleggen en de wapens van het licht aandoen.

ROMEINEN 13:12

In vers 14 zegt hij:

Maar bekleed u met de Heere Jezus Christus, en verzorg het vlees niet om begeerten op te wekken.

ROMEINEN 13:14

Wij moeten de wapenrusting van het licht aantrekken. Hoe doe je dat? Je trekt Christus aan. Hij draagt die wapenrusting. Als je in Christus bent, heb je de wapenrusting aan, omdat Hij die aanheeft. Daardoor treed je toe tot Zijn strijd. Je raakt betrokken bij Zijn strijd tegen het kwaad.

Als je in Christus bent, heb je de helm van behoud, omdat Hij die opheeft. Je hebt het borstpantser van gerechtigheid, omdat Hij dat heeft. Je hebt de gordel van de waarheid, omdat Hij die draagt. Je hebt je voeten geschoeid met de bereidheid van het Evangelie van de vrede, omdat dat Zijn schoenen zijn. Zo kunnen we zien dat dit de achtergrond vormt voor Paulus' uitspraken. Paulus spreekt over het aantrekken van de wapenrusting van God, maar hij heeft dit niet zelf bedacht. Dit is in feite gewoon overgenomen uit Jesaja, waar het zonder twijfel Christus is Die de wapenrusting draagt. Paulus zegt dat je Christus moet aantrekken. Door dat te doen trek je de wapenrusting van het licht aan, en ben je veilig in de strijd tegen goddeloosheid.

In deze passage in Jesaja zien we dus dat Christus komt om oorlog te voeren tegen Zijn tegenstanders. Dit waren ongetwijfeld de geestelijke tegenstanders, satan enzovoort. Want wanneer Paulus ons zegt de wapenrusting aan te trekken, zegt hij dat wij

worstelen tegen overheden en machten, tegen de heersers van de duisternis van dit tijdperk en tegen geestelijke verdorvenheid in de hemelse gewesten, kennelijk demonische machten. Deze wapenrusting is dus de voorbereiding op de strijd tegen demonische machten.

Wanneer er staat dat Hij Zijn tegenstanders zal vergelden, gaat het kennelijk over de straf die Jezus satan aan het kruis toebracht. Hij zegevierde over hem. De gebruikte Engelse vertaling verbindt die overwinning in Kolossenzen 2:15 expliciet met het kruis; de HSV geeft de betreffende woorden weer met „daardoor”:

Hij heeft de overheden en de machten ontwapend, die openlijk te schande gemaakt en daardoor over hen getriomfeerd.

KOLOSSENZEN 2:15

Dit is dus de overwinning van Christus over de zonde en satan ten behoeve van Zijn volk. Hij begon er genoeg van te krijgen. Hij begon er genoeg van te krijgen dat Hij Zijn volk als slaven van de zonde zag. Dus trad Hij naar voren, trok de wapenrusting aan en deed wat er gedaan moest worden. Hij was de Verlosser Die naar Sion kwam.

16

Wereldwijde overwinning van de gemeente

Vers 19 zegt:

Dan zullen zij de Naam van de HEERE vrezen vanwaar de zon ondergaat, en Zijn heerlijkheid van waar de zon opkomt. Als de vijand zal komen als een rivier, zal de Geest van de HEERE de banier tegen hem oprichten.

JESAJA 59:19

Dit verwijst ongetwijfeld naar de voortgaande veldtocht, want in vers 19 staat ook:

In het westen zullen ze ontzag hebben voor de naam van de Heer en in het oosten voor zijn glorie.

Dit gaat erover dat het Evangelie in de heidense landen in het oosten en het westen wordt aanvaard. Jezus kwam dus en behaalde aan het kruis de overwinning, maar de strijd gaat door terwijl de boodschap naar de heidense wereld wordt gebracht en wordt aanvaard. Daardoor aanbidden mensen in alle landen God en komen ze tot Christus. Dit is de gemeentetijd.

De uitspraak:

Als de vijand als een vloedgolf komt moet waarschijnlijk zo worden opgevat dat dit gebeurt telkens wanneer de vijand tijdens deze verovering van de volken door het Evangelie als een vloed opkomt. De vijand biedt sterke tegenstand wanneer hij dat kan, maar de Heere heft een banier op en verzamelt de troepen tegen hem. Kennelijk wordt daarmee bedoeld dat zij hem overweldigen, dat de duivel overweldigd zal worden wanneer hij tegen de legers van God optrekt. En dit lijkt inderdaad waar te zijn. De duivel heeft door de hele geschiedenis heen beslist gewelddadige aanvallen op de gemeente uitgevoerd. De vervolging van de gemeente is vaak bloedig en gruwelijk, maar de gemeente blijft oprukken. Ze blijft alle volken bereiken en heeft in tijden van de hevigste vervolging meer terrein veroverd. De vijand komt dus als een vloed om weerstand te bieden, te strijden en te doden. Hij is bloeddorstig. Hij is meedogenloos. Maar de Heere brengt nog steeds een grotere macht tegen hem op de been, zodat het Evangelie dat gebied binnendringt en het toch inneemt.

Het duidelijkste geval in de moderne tijd is natuurlijk China, waar christenen onder Mao Zedong veertig jaar of langer een vervolging ondergingen die waarschijnlijk tot de hevigste uit de geschiedenis behoort. Toen stierf hij. Toen er na Mao's dood berichten uit China naar buiten kwamen, ontdekte men dat de gemeente was gegroeid van minder dan een miljoen toen Mao aan de macht kwam — misschien waren er 700.000 mensen in de gemeente in China — tot minstens 50 miljoen christenen toen hij er niet meer was. Sommigen zeggen 100 miljoen. De gemeente groeide in China in die jaren sneller dan ooit tevoren in enige vergelijkbare periode in de geschiedenis, en dat gebeurde onder de hevigste vervolging die bekend is.

De vijand komt dus als een vloed om de gemeente uit te roeien, en daarbij vallen slachtoffers, maar de gemeente wint toch. God verzamelt de troepen, stuurt ongetwijfeld engelen en schenkt kracht, en behaalt hoe dan ook overwinningen. Christus is onoverwinnelijk bewapend. Daarom is ook de gemeente die in Hem is en met Hem optrekt, onoverwinnelijk bewapend.

Vers 21:

Wat Mij betreft, dit is Mijn verbond met hen, zegt de HEERE: Mijn Geest, Die op U is, en Mijn woorden die Ik U in de mond gelegd heb, zullen uit Uw mond niet wijken, ook niet uit de mond van Uw nakomelingen, evenmin uit de mond van de nakomelingen van Uw nakomelingen, zegt de HEERE, van nu aan tot in eeuwigheid.

JESAJA 59:21

Met andere woorden, de gemeente zal altijd het Woord van God bezitten en zal voor eeuwig Zijn spreekbuis zijn. Er zal geen tijd komen waarin de gemeente terzijde wordt gesteld, zoals Israël dat werd, en door iemand anders wordt vervangen. Je nakomelingen en de nakomelingen van je nakomelingen zullen altijd Mijn Woord in hun mond hebben. Met andere woorden, ze zullen altijd Mijn woordvoerders zijn.

Met de gemeente wordt natuurlijk niet de institutionele kerk bedoeld. Elke institutionele kerk kan beslist terzijde worden gesteld, en vele zijn gekomen en gegaan. Veel institutionele kerken zijn opgekomen, hebben een tijdlang bestaan en zijn van het toneel verdwenen. Maar de gemeente is het ware lichaam van Christus, het ware Koninkrijk van God, en ze blijft bestaan ondanks de opkomst en ondergang van institutionele kerken.

17

Het oude en het nieuwe Sion

Nu hoofdstuk 60. Er is veel duisternis geweest in hoofdstuk 58 en 59, maar nu schijnt het licht. Deze passage beschrijft het nieuwe hemelse Jeruzalem. Sion, dat in hoofdstuk 59, vers 20 wordt genoemd, was in feite al lang daarvoor, in hoofdstuk 52, bij Jesaja uit beeld verdwenen. De laatste keer dat we vóór hoofdstuk 59, vers 20 over Sion hoorden, was in hoofdstuk 52, vers 8. Daarna volgde veel materiaal waarin de aandacht ergens anders op gericht was, niet op Sion. Maar nu komt de Verlosser naar Sion, en dit Sion is een nieuw Sion.

Toen Jezus kwam, vestigde Hij een nieuw Jeruzalem, een nieuw Sion, een nieuw volk van God. Het staat in continuïteit met het oude Sion, omdat het overblijfsel van Israël, het overblijfsel van Jeruzalem en Judea, het beginpunt van het nieuwe Sion vormde. Jezus evangeliseerde eerst Joodse mensen, en de apostelen evangeliseerden na Pinksteren ook eerst Joodse mensen. Het was dus het overblijfsel van de Joden dat onder de Messias het nieuwe Sion vestigde.

Maar later werden er heidenen aan toegevoegd, en nu, 2000 jaar later, beschouwen we het bijna uitsluitend als een heidense gemeenschap. Maar dat is het niet. Er zijn ongetwijfeld nog altijd honderdduizenden, zo niet meer — misschien miljoenen — Joden die werkelijk in Christus geloven en deel uitmaken van het lichaam van Christus, maar er zijn veel meer heidenen.

Het punt is dat er continuïteit bestaat tussen het oude Sion en het nieuwe, omdat het nieuwe uit het oude is voortgekomen, uit het overblijfsel daar. Het goede zaad ontkiemde tot een nieuw Sion, een nieuwe generatie van Sion. Hoewel het continuïteit met het oude heeft, is er ook discontinuïteit, want het oude moest verdwijnen. Jeruzalem moest worden verwoest, omdat het verbonden was met een oud stelsel dat nu vervangen was.

Er was een nieuw verbond voor Sion, en dat is wat we in vers 21 zien:

Dit is Mijn verbond met hen: Mijn Geest Die op hen rust.

Het verbond hield in dat Hij Zijn Geest op hen legde in het nieuwe Sion. De Verlosser kwam naar Sion en sloot een nieuw verbond, namelijk het verbond waarbij de Geest in hen woont. Dat is de gemeente.

18

Gods licht trekt de heidenvolken aan

Het is dat Sion dat in hoofdstuk 60 wordt beschreven, waar staat:

Sta op, word verlicht, want uw licht komt en de heerlijkheid van de HEERE gaat over u op.

JESAJA 60:1

Dit lijkt op het beeld van een dag die aanbreekt.

Want zie, de duisternis zal de aarde bedekken en donkere wolken de volken, maar over u zal de HEERE opgaan en Zijn heerlijkheid zal over u gezien worden. En heidenvolken zullen naar uw licht gaan en koningen naar de glans van uw dageraad.

JESAJA 60:2-3

Sla uw ogen op, kijk om u heen en zie: zij allen zijn bijeengekomen, zij komen naar u toe. Uw zonen zullen van verre komen en uw dochters zullen op de heup gedragen worden. Dan zult u het zien en stralen, uw hart zal diep ontzag hebben en zich verruimen, want de menigte van de zee zal zich naar u toekeren, het vermogen van de heidenvolken zal naar u toe komen. Een menigte kamelen zal u bedekken, de jonge kamelen van Midian en Efa. Zij allen uit Sjeba zullen komen, goud en wierook zullen zij aandragen, zij zullen de loffelijke daden van de HEERE boodschappen. Alle schapen van Kedar zullen voor u bijeengebracht worden, de rammen van Nebajoth staan u ten dienste; ze zullen als een welgevallig offer komen op Mijn altaar en Ik zal aan Mijn luisterrijk huis aanzien geven.

JESAJA 60:4-7

Met ‘zij allen’ en ‘de menigte van de zee’ worden de heidenen bedoeld.

Het huis van Zijn heerlijkheid is het lichaam van Christus, de gemeente, Gods huis. Tot deze heidense volken behoren natuurlijk veel oude volken die niet meer bestaan. Maar zoals we eerder hebben opgemerkt, noemen Jesaja en de profeten vaak volken die in hun tijd bestonden als vertegenwoordigers van de ruimere categorie van heidenen. Het is een voorspelling dat heidenen in het lichaam van Christus zullen komen en hun offers aan God zullen meebrengen. Zij zullen God aanbidden. Met andere woorden, ze zullen hun schapen, hun goud en hun offergaven naar de Heere brengen.

19

Het Nieuwe Jeruzalem: nu en toekomst

Nu wordt dit vergeleken met een zonsopgang, en veel mensen hebben hoofdstuk 60 toegepast op de toekomst, wanneer Jezus terugkomt. Er zijn enkele redenen die hen ertoe aanzetten dat te doen. Want later zullen we in vers 11 en ook in vers 19 beeldspraak zien die het Nieuwe Jeruzalem beschrijft en die wordt overgenomen in Openbaring 21, in de beschrijving van het Nieuwe Jeruzalem. De meesten van ons vatten dat op als iets toekomstigs. Sommige mensen zien het niet zo. Sommigen vatten Openbaring 21 op als een gedeelte dat over de gemeenschap van het nieuwe verbond en de gemeente gaat, en dat is redelijk.

Maar alles bij elkaar genomen geloof ik dat het Nieuwe Jeruzalem in Openbaring 21 toekomstig is. Veel van de redenen daarvoor heb ik hier geen tijd om naar voren te brengen, maar ik zal ze noemen wanneer we daar bij Openbaring op ingaan. De schrijver van Hebreeën zei echter dat wij, die vandaag christenen zijn, de krachten van de toekomstige wereld geproefd hebben. Daarom is het waarschijnlijk dat het Nieuwe Jeruzalem een letterlijk verschijnsel zal zijn wanneer Jezus terugkomt. Of misschien niet precies letterlijk, maar het zal niettemin iets beschrijven dat veel meer lijkt op wat we daarover lezen. Maar wij hebben door de Geest de krachten van die toekomstige wereld geproefd. Daarom zijn de werkelijkheden daarvan in zeer grote mate werkelijk in het tijdperk van de gemeente.

Ik heb eerder gezegd dat ik eigenlijk geen enkele passage uit het Oude Testament ken die de apostelen citeren en op de toekomst toepassen. Dit zou een uitzondering kunnen zijn. Dat staat niet vast. Passages uit dit hoofdstuk in Jesaja worden overgenomen in de beschrijving van het Nieuwe Jeruzalem in Openbaring 21. Als Openbaring 21 gaat over een toekomstige nieuwe hemel en nieuwe aarde, wat natuurlijk de meerderheidsopvatting is, hoewel het niet noodzakelijk de enige mogelijke opvatting is, dan hebben we inderdaad een uitzondering op wat ik zei. Een boek van het Nieuwe Testament neemt deze passage daadwerkelijk over en past die toe op een toekomstig verschijnsel wanneer Jezus terugkomt.

Toch is dit net als de andere passages een passage over het Koninkrijk, en de andere passages worden in het Nieuwe Testament vaak geciteerd — in feite altijd — als iets wat nu werkelijkheid is. De vraag zou dus zijn: is het Koninkrijk dat hier wordt beschreven toekomstig, of is het er nu? Misschien moeten we het zo begrijpen dat het in de toekomst, wanneer Jezus terugkomt, universeel zichtbaar zal worden, maar dat het nu al waar is voor de gelovige.

20

De gemeente als licht in de duisternis

Het lijkt er inderdaad op dat dit de huidige tijd beschrijft, want in vers 2 staat:

Kijk, duisternis zal de aarde bedekken en diepe duisternis de volken.

Dat is één groep mensen op de planeet. Maar de Heere zal over ons opgaan en Zijn heerlijkheid zal op ons gezien worden. Blijkbaar is er een tegenstelling tussen twee gemeenschappen. Het Nieuwe Jeruzalem — wij dus — bevindt zich in het licht. De heerlijkheid van God is over ons opgegaan. Maar de wereld bevindt zich in duisternis. Er bestaat nog steeds spanning tussen als het ware twee werelden, twee gemeenschappen: de wereld die nog steeds in duisternis is en de gemeente die in het licht is.

Maar het licht dat over de gemeente opgaat, trekt heidenen aan. Denk eraan, Jezus zei:

Laat uw licht zo schijnen voor de mensen, dat zij uw goede werken zien en uw Vader, Die in de hemelen is, verheerlijken.

MATTHEÛS 5:16

Dus het licht dat over ons opgaat, zorgt ervoor dat heidenen het zien en naar het licht komen. Vers 3 zegt:

En heidenvolken zullen naar uw licht gaan en koningen naar de glans van uw dageraad.

JESAJA 60:3

In vers 4 wordt gesproken over deze grote toestroom van heidenen. Er worden voorbeelden gegeven van dromedarissen uit Midian en dergelijke. Dat is oude taal, de taal van oude dingen, die ongetwijfeld zo moeten worden opgevat dat ze staan voor de algemene categorie van heidenen die hun bezittingen naar God brengen, die zichzelf en hun bezittingen brengen om ze aan God aan te bieden, en die de gemeente binnenkomen.

Met andere woorden, in vers 8 staat:

Wie zijn dezen, die daar komen aangevlogen als een wolk, als duiven naar hun til? Voorzeker, de kustlanden zullen Mij verwachten, en de schepen van Tarsis zullen de eerste zijn om uw kinderen van verre te brengen, hun zilver en hun goud met hen, naar de Naam van de HEERE, uw God, naar de Heilige van Israël, want Hij heeft u verheerlijkt.

JESAJA 60:8-9

Omdat God het overblijfsel in Christus heeft verheerlijkt en Zijn heerlijkheid op hen zichtbaar is, zijn heidenen van over de hele wereld naar binnen getrokken.

21

Heidenen bouwen mee aan Gods stad

Vreemdelingen zullen uw muren herbouwen en hun koningen zullen u dienen, want in Mijn grote toorn heb Ik u geslagen, maar in Mijn welbehagen heb Ik Mij over u ontfermd.

JESAJA 60:10

Denk nu aan het herstellen van de bres. De godvruchtigen zullen de geestelijke muren van de geestelijke stad opbouwen, en daar zullen ook heidenen bij betrokken zijn, buitenlanders die aan dat project meewerken.

Die uitspraak verwijst er ongetwijfeld naar dat God Israël eerder had getuchtigd door hen naar Babylon te sturen, maar dat Hij nu barmhartigheid betoont door de Messias te sturen en de rechtvaardige stad, het Nieuwe Jeruzalem, te vestigen.

Uw poorten zullen steeds openstaan; dag en nacht zullen ze niet gesloten worden, opdat men het vermogen van de heidenvolken naar u toe zal brengen en hun koningen naar u toe geleid zullen worden.

JESAJA 60:11

Dat de poorten voortdurend, dag en nacht, openstaan, wordt in Openbaring 21, vers 25 en 26, genoemd met betrekking tot het Nieuwe Jeruzalem. Het was ongehoord dat een stad haar poorten 's nachts openhield. Overdag zouden de poorten voor de handel openstaan, maar 's nachts moesten ze dicht om invallen te voorkomen wanneer de mensen sliepen. Maar dit is een veilige stad, en ze laat voortdurend mensen binnen.

Want het volk en het koninkrijk die u niet zullen dienen, zullen vergaan en die volken zullen totaal verwoest worden.

JESAJA 60:12

Dit kan bedoeld zijn als iets wat uiteindelijk waar zal zijn: de volken die Christus niet volgen, zullen bij Zijn wederkomst weggevaagd worden. Maar misschien is dit in sommige gevallen ook in deze tijd te zien, wanneer volken de gemeente aanvallen en die volken uiteindelijk zelf onder het oordeel komen. Niet altijd, en niet altijd snel, maar er zijn beslist communistische regeringen geweest die opstonden om het christendom aan te vallen. Veel daarvan zijn gevallen, en de regeringen die nog over zijn, zijn bijna gevallen. Hitler verzette zich beslist tegen God en Zijn volk, en hij is gevallen. Het Romeinse Rijk verzette zich tegen de gemeente, en in Rome kwam het heidendom ten val, enzovoort. Ooit waren de pausen de grote vervolgers van de ware gelovigen. Iedereen die het niet met de pausen eens was, werd gemarteld en gedood als hun aanhangers die persoon te pakken konden krijgen. Maar tijdens de Reformatie verloren de pausen hun macht over Europa, enzovoort. De volken die Christus niet dienen, verdwijnen dus uiteindelijk of verliezen hun positie.

22

De gemeente als geestelijk heiligdom

De luister van de Libanon zal naar u toe komen, cipres, plataan en dennenboom tezamen, om de plaats van Mijn heiligdom aanzien te geven, en Ik zal de plaats van Mijn voeten verheerlijken.

JESAJA 60:13

Dat betekent waarschijnlijk de ceders daar, de cipres, de den en de buxus samen. Zoals Salomo die dingen liet aanvoeren om het heiligdom te bouwen, zo wordt hier gesproken over de bouw van het geestelijke heiligdom, uiteraard met geestelijke materialen. Mensen worden met bomen vergeleken, en ook met stenen. Het gebouw is van stenen en hout gemaakt, en wij zijn het gebouw. De bomen zijn dus mensen, en de stenen ook: levende stenen.

Hij zegt:

De luister van de Libanon zal naar u toe komen, cipres, plataan en dennenboom tezamen, om de plaats van Mijn heiligdom aanzien te geven, en Ik zal de plaats van Mijn voeten verheerlijken. Ook zullen, zich buigend, naar u toe komen de kinderen van hen die u onderdrukt hebben, en allen die u verworpen hebben, zullen zich neerbuigen aan uw voetzolen, en zij zullen u noemen: Stad van de HEERE, het Sion van de Heilige van Israël.

JESAJA 60:13-14

Die bewoording lijkt sterk op, en is bijna identiek aan, de bewoording van Hebreeën 12:22, die we bij eerdere gelegenheden hebben gezien. Hebreeën 12:22 zegt:

Maar u bent genaderd tot de berg Sion en tot de stad van de levende God, tot het hemelse Jeruzalem en tot tienduizendtallen van engelen,

HEBREEËN 12:22

Dat noemt hij in het volgende vers:

tot een feestelijke vergadering en de gemeente van de eerstgeborenen, die in de hemelen opgeschreven zijn, en tot God, de Rechter over allen, en tot de geesten van de rechtvaardigen, die tot volmaaktheid zijn gekomen,

HEBREEËN 12:23

Maar hij noemt het de stad van de levende God. Hier staat:

Je zult de stad van de Heer worden genoemd, het Sion van de Heilige van Israël.

Wij zijn tot de berg Sion gekomen. Dit beschrijft de gemeente.

In plaats van dat u verlaten en gehaat bent geweest, zodat niemand door u heen trok, zal Ik u tot een eeuwige glorie maken, tot een vreugde van generatie op generatie. U zult de melk van de heidenvolken zuigen, ja, u zult aan de borst van koningen zuigen; dan zult u weten dat Ik, de HEERE, uw Heiland ben, en uw Verlosser, de Machtige van Jakob. In plaats van koper zal Ik goud brengen, in plaats van ijzer zal Ik zilver brengen, in plaats van hout koper, in plaats van stenen ijzer. En als uw opzichter stel Ik vrede aan en als uw opzieners gerechtigheid.

JESAJA 60:15-17

Vreemde beeldspraak.

23

Herstelde heerlijkheid en veilige muren

Dit verwijst waarschijnlijk naar het feit dat sommige koningen, wanneer ze belegerd werden, het goud van de tempel of de gouden schilden van sommige torens afhaalden en die door brons vervingen. Zo nam de luister van Jeruzalem af terwijl ze belegerd werden en over hun eigen bevrijding onderhandelden. Er kwam minder goud en meer brons. Nu staat er:

Ik ga je goud geven in plaats van brons. Ik ga je oude glorie herstellen.

Heel mogelijk wordt hier naar mensen verwezen. In het Nieuwe Testament zijn mensen als goud dat in het vuur beproefd is.

Er zal niet meer gehoord worden van geweld in uw land, van verwoesting of rampen binnen uw grenzen, maar uw muren zult u noemen Heil, en uw poorten Lof.

JESAJA 60:18

Dit betekent overduidelijk dat we hier beslist een geestelijke stad zien, geen fysieke stad. Lofprijzing vormt de poorten. Behoud vormt de muren. We zagen dit al in hoofdstuk 26, vers 1. Misschien herinner je je Jesaja 26:1:

Op die dag zal dit lied gezongen worden in het land Juda:
Wij hebben een sterke stad, God stelt heil tot muren
en vestingwallen.

JESAJA 26:1

Hier gaat het om hetzelfde idee. De gemeente is een sterke geestelijke stad en heeft geestelijke muren en geestelijke poorten. Je gaat binnen door lofprijzing. Volgens Psalm 100 geldt:

Ga Zijn poorten binnen met een loffer, Zijn voorhoven met een lofzang; loof Hem, prijs Zijn Naam.

PSALMEN 100:4

Je wordt beschermd door Zijn behoud, zoals door een helm of door muren.

24

God Zelf als het eeuwige licht

De zon zal voor u niet meer zijn tot een licht overdag en als een schijnsel zal u de maan niet verlichten, maar de HEERE zal voor u zijn tot een eeuwig licht en uw God tot uw sieraad.

JESAJA 60:19

Je kunt dat vergelijken met Openbaring 21:23. Daar staat:

En de stad heeft de zon en de maan niet nodig om haar te beschijnen, want de heerlijkheid van God verlicht haar, en het Lam is haar lamp.

OPENBARING 21:23

Wat wordt hiermee gezegd? Het is als het Heilige der heiligen. Het is de plaats waar God woont, in rechtstreekse gemeenschap met Zijn volk. De hogepriester ging achter het voorhangsel het Heilige der heiligen binnen, en daar was geen natuurlijk licht: geen zon of maan, zelfs geen lampen, alleen de heerlijkheid van de Heere. Dat was het enige licht in het Heilige der heiligen. Daar was rechtstreekse toegang tot God. Dat wij die toegang nu hebben, wordt uitgebeeld door het feit dat het voorhangsel van boven tot beneden scheurde toen Jezus stierf. Dat voorhangsel, dat iedereen behalve de

hogepriester de toegang tot het Heilige der heiligen ontzegde, is wat God betreft weggenomen. Daardoor wonen wij nu in het Heilige der heiligen. Is de heilige stad, het Nieuwe Jeruzalem, in feite niet zelf als één groot Heilige der heiligen?

Uw zon zal niet meer ondergaan en uw maan zal zijn licht niet intrekken, want de HEERE zal voor u tot een eeuwig licht zijn en aan de dagen van uw rouw zal een einde komen.

JESAJA 60:20

Natuurlijk komen de zon en de maan voor in veel verschillende profetieën die we eerder hebben gezien. Over het algemeen duiden een helder schijnende zon en een schijnende maan op zegen. Dat de zon verduisterd wordt, de maan in bloed of duisternis verandert en de sterren vallen, duidt op oordeel. Hier is alles goed. Je zon zal nooit meer ondergaan en je maan zal haar licht nooit meer intrekken.

25

Een rechtvaardig volk, door God geplant

Vers 21:

Uw volk, zij allen zullen rechtvaardigen zijn, voor eeuwig zullen zij de aarde in bezit nemen. Zij zullen een stekje zijn, door Mij geplant, een werk van Mijn handen, opdat Ik verheerlijkt zal worden.

JESAJA 60:21

Dit verwijst duidelijk naar de gemeente, want in het volgende hoofdstuk, hoofdstuk 61, vers 3, worden dezelfde termen gebruikt. Daar worden wij de planting van de Heere genoemd, opdat Hij verheerlijkt wordt. Dat is dezelfde gedachte als in hoofdstuk 60, vers 21. En toch is hoofdstuk 61 heel duidelijk werkelijkheid geworden door de eerste komst van Christus, want dat heeft Hij Zelf gezegd.

Vers 22:

De kleinste zal tot duizend worden en de minste tot een machtig volk; Ík, de HEERE, zal dit te zijner tijd spoedig doen komen.

JESAJA 60:22

De mensen die zwak zijn, zullen sterk worden. Dat is in wezen wat hij zegt: in de Heere zullen de zwakken sterk worden. Dit is iets wat God op Zijn tijd tot stand zal brengen. Het zou niet onmiddellijk in de tijd van Jesaja gebeuren, maar wanneer de tijd ervoor gekomen was, zou God het snel doen.

Hoofdstuk 61 is de aankondiging dat Hij het doet. De Geest rust op Christus, omdat Hij gezalfd is om de goede tijding te verkondigen. De tijd was gekomen. Er staat:

om uit te roepen het jaar van het welbehagen van de HEERE
en de dag van de wraak van onze God; om alle treurenden
te troosten;

JESAJA 61:2

God zal het dus op het juiste moment bespoedigen. Hoofdstuk 61 brengt ons vooruit naar de tijd van de eerste komst van Christus, waarin de aankondiging luidt: het is tijd. We komen terug op hoofdstuk 61.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Mattheüs 9:15
- Mattheüs 5:4
- Mattheüs 17:21
- Spreuken 15:8
- Jesaja 58:3-4
- Jesaja 58:6

- Jesaja 58:1
- Jesaja 58:2
- Jesaja 58:3
- Jesaja 58:3-5
- Jesaja 58:6-7
- Jesaja 58:8
- Jesaja 58:9
- Jesaja 58:10-12
- Jesaja 61:1
- Jesaja 61:4
- 1 Korinthe 3:10
- Hosea 6:6
- Jesaja 58:13-14
- Romeinen 14:5
- Jesaja 59:1
- Jesaja 59:2
- Jesaja 59:3
- Jesaja 1:15
- Exodus 20:7
- Jesaja 59:4-6
- Jesaja 59:7-8
- Romeinen 3:1
- Romeinen 3:2
- Romeinen 3:9
- Romeinen 3:19
- Romeinen 3:12
- Psalmen 14:2-3
- Jesaja 59:8-9
- Jesaja 59:11-12
- Jesaja 59:13-15
- Jesaja 59:16-19
- Jesaja 59:20
- Romeinen 11:26
- Efeze 6:13

- Efeze 6:16-18
- Romeinen 13:12
- Romeinen 13:14
- Kolossenzen 2:15
- Jesaja 59:19
- Jesaja 59:21
- Jesaja 60:1
- Jesaja 60:2-3
- Jesaja 60:4-7
- Mattheüs 5:16
- Jesaja 60:3
- Jesaja 60:8-9
- Jesaja 60:10
- Jesaja 60:11
- Jesaja 60:12
- Jesaja 60:13
- Jesaja 60:13-14
- Hebreëën 12:22
- Hebreëën 12:23
- Jesaja 60:15-17
- Jesaja 60:18
- Jesaja 26:1
- Psalmen 100:4
- Jesaja 60:19
- Openbaring 21:23
- Jesaja 60:20
- Jesaja 60:21
- Jesaja 60:22
- Jesaja 61:2

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.